

घोडाघोडी स्थानीय राजपत्र
घोडाघोडी नगरपालिकाको कार्यालय द्वारा प्रकाशित
सुखड, सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल

भाग १	वर्ष ७	अंक ३	२०८१ चैत्र २७
-------	--------	-------	---------------

“सामाजिक संघ संस्था दर्ता तथा सञ्चालन ऐन, २०८१

प्रस्तावना : संघ र संस्था खोल्ने नागरिक स्वतन्त्रतालाई सुनिश्चित गरि गैर सरकारी क्षेत्रमा स्थापना हुने सामाजिक तथा नागरिक समाजका संस्थाहरूलाई सामाजिक सेवा, पर्यावरणीय तथा नागरिक अधिकार संरक्षण तथा सामाजिक विकासमा संलग्न गराउन, त्यस्ता संस्थाहरूको स्थापना, दर्ता र व्यवस्थापनको नियमन गर्न, त्यस्ता संस्थाहरूले सम्पादन गर्ने काम, कारबाहीलाई जवाफदेही र पारदर्शी बनाउन र सामाजिक संस्थाको दीगोपना सुनिश्चित गरि राष्ट्रिय विकास र समृद्धिको मूल प्रवाहमा त्यस्ता संस्थाको भूमिका प्रवर्द्धन गर्न सामाजिक तथा नागरिक संस्था दर्ता तथा संचालन गर्न प्रशासनीक ऐन (नियमित गर्ने ऐन २०७४ को दफा ४) ले दिएको अधिकारको प्रयोग गरि घोडाघोडी नगरपालिकाले यो ऐन स्वीकृत गरेको छ ।

परिच्छेद – १ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “सामाजिक संघ संस्था दर्ता तथा सञ्चालन ऐन, २०८१” रहेको छ ।

(२) यो ऐन घोडाघोडी नगरपालिकाले स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन पछि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा—

(क) “कार्यकारी समिति” भन्नाले संस्थाको कार्यकारी समिति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले तदर्थ समिति समेतलाई जनाउनेछ ।

(ख) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले घोडाघोडी नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) “नगरपालिका” भन्नाले घोडाघोडी नगरपालिका लाई सम्झनु पर्दछ ।

(घ) “विधान” भन्नाले संस्थाको विधान सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “नियमावली” भन्नाले संस्थाको नियमावली सम्झनु पर्छ ।

(च) “सदस्य” भन्नाले संस्थाको साधारण सदस्य, आजीवन सदस्य वा अन्य कुनै किसिमको सदस्य सम्झनु पर्छ ।

(छ) “संस्था” भन्नाले कुनै सामाजिक, साहित्यिक, साँस्कृतिक, वैज्ञानिक, कल्याणकारी, धार्मिक, शैक्षिक, बौद्धिक, अनुसन्धानमूलक, शारीरिक, व्यावसायिक, सेवा मुखि ,परोपकारी काम गर्ने वा कुनै पेशागत हक हित संरक्षण गर्ने, सामुदायिक विकास गर्ने, पर्यावरण संरक्षण गर्ने वा कुनै अधिकार, सुशासन वा सामाजिक न्यायको पैरवी गर्ने वा बिकास निर्माण सम्बन्धि काम गर्ने उद्देश्यले स्थापना हुने कुनै संघ, संस्था, क्लब, समूह, परिषद्, संगठन, समिति, मञ्च, केन्द्र, फाउण्डेशन,सञ्जाल जस्ता नाम दिइएको संस्था सम्झनु पर्छ ।

(ज) “साधारण सभा” भन्नाले दफा १५ बमोजिमको संस्थाको साधारण सभा सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद – २ संस्थाको स्थापना, दर्ता तथा संचालन

३. संस्था स्थापना गर्ने नागरिक स्वतन्त्रता : (१) प्रत्येक नेपाली नगरवासी वा नगरवासिले अन्य नेपाली नागरिकसँग मिली यस ऐन वा प्रचलित कानूनको अधीनमा रही संघ संस्था खोल्ने, स्थापना गर्ने र संचालन गर्ने स्वतन्त्रता हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको स्वतन्त्रता प्रयोग गर्दा नागरिकले यस ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिमको सुविधा, सहुलियत र छूट प्रयोग गर्न सक्ने र कर्तव्यको पालना तथा दायित्व निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।

४. संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्ने : प्रत्येक नागरिकलाई यस ऐनको अधीनमा रही कुनै पनि संस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्ने, त्यस्तो संस्थाको सम्बन्धमा प्रचार प्रसार गर्ने, त्यस्तो संस्थाको सदस्यता अन्य नागरिकलाई वितरण गर्ने वा त्यस्तो संस्थाको संचालनको प्रयोजनका लागि कानून बमोजिम कुनै स्रोत वा रकम संकलन गर्ने स्वतन्त्रता हुनेछ ।

५. संस्था दर्ता गराउनु पर्ने : (१) दफा ३ बमोजिम कुनै संस्था खोल्न वा स्थापना गर्न चाहने घोडाघोडी नगरवासीले त्यस्तो संस्था नगरपालिकामा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नगरपालिकामा संस्था दर्ता भएमा संस्था स्थापना भएको वा खोलिएको मानिनेछ ।

६. संस्था दर्ता गराउन निवेदन दिने: (१) संस्था खोल्न वा स्थापना गर्न चाहने नेपाली नागरिकले देहायको विवरण सहित संस्था दर्ता गर्नको लागि नगरपालिकाका तोकिएको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ :

(क) संस्थाको नाम :

(ख) संस्थाको प्रमुख उद्देश्य :

(ग) संस्थाको कार्यक्षेत्र :

(घ) संस्थाको आयस्रोत :

(ङ) संस्थाको कार्यालय रहने ठेगाना :

- (च) संस्था दर्ता गराउनका लागि तदर्थ समिति गठन भएको वा नभएको विवरण :
- (छ) तदर्थ समिति गठन भएको भए त्यस्तो समितिका पदाधिकारीको नामावली :
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा देहायका कागजात संलग्न गर्नु पर्नेछ :
- (क) संस्थाको प्रस्तावित विधानको दुई प्रति,
- (ख) संस्था स्थापना गर्न चाहने नेपाली नागरिकले नागरिकताको प्रमाणपत्र, नावालिग भए नेपाली नागरिक भएको प्रमाणित गर्ने कुनै परिचयपत्र वा राष्ट्रिय परिचयपत्रको फोटो प्रतिलिपि,
- (ग) संस्थाको पहिचान जनाउने कुनै चिन्ह भए त्यसको नमूना,
- (घ) संस्था स्थापना गर्न चाहने नागरिकले प्रचलित कानून बमोजिम कालो सूचीमा नपरेको र अघिल्लो आर्थिक वर्षसम्म कानून बमोजिम चुक्ता गर्नु पर्ने कर बाँकी नरहेको लिखित प्रमाण सहितको प्रतिवद्धता,
- (ङ) संस्था स्थापना नभएसम्मका लागि व्यवस्थापन कार्य सम्पादन गर्ने तदर्थ समितिका पदाधिकारीको रूपमा रहने व्यक्तिको मंजुरी ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदनका सम्बन्धमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक अध्ययन र जाँचबुझ गरि निवेदन प्राप्त भएको सात दिनभित्र संस्था दर्ता गर्न सकिने वा दर्ता गर्न नसकिने निर्णय गरि निवेदकलाई कारण सहित लिखित जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम अध्ययन वा जाँचबुझ गर्दा प्रस्तावित संस्थाको उद्देश्य वा काम कारबाहिका सम्बन्धमा कुनै कुरा स्पष्ट गर्न आवश्यक भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सम्बन्धित निवेदकलाई कुनै कागजात माग गर्न सक्नेछ र त्यसरी कुनै कागजात माग भएकोमा सम्बन्धित व्यक्तिले त्यस्तो कुरा स्पष्ट गर्नु वा माग बमोजिमको कागजात उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- ७. संस्था दर्ता गर्न इन्कार गर्न सकिने :** (१) देहायको अवस्थामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संस्था दर्ता गर्न इन्कार गर्न सक्नेछ :—
- (क) संस्थाको नाम, चिन्ह वा उद्देश्य वा काम कारबाई मुलुकको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रियता, राष्ट्रियता एकता र स्वाधीनता प्रतिकूल हुने देखिएमा,
- (ख) संस्थाको नाम, उद्देश्य वा काम कारबाई नेपालको संविधान वा प्रचलित कानून विपरित भएमा वा दफा २१ बमोजिम संस्थाले गर्न नहुने वा गर्न नसक्ने कामसँग सम्बन्धित देखिएमा,
- (ग) संस्थाको उद्देश्य वा काम कारबाई सर्वसाधारणको शिष्टता, मर्यादा, सदाचार वा सार्वजनिक नैतिकता प्रतिकूल भएको देखिएमा,
- (घ) संस्थाको नाम संस्था दर्ताको लागि दफा ६ बमोजिम निवेदन दिनु भन्दा अघि नै दर्ता भइसकेको अन्य कुनै संस्थाको नामसँग हुबहु मिलेको वा त्यस्तो संस्थाको नामलाई भ्रम पार्ने वा द्विविधा पार्ने प्रकृतिको भएमा,
- (ङ) दफा ६ को उपदफा (४) बमोजिमको कागजात वा विवरण उपलब्ध नगराएमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कुनै अवस्था उत्पन्न भएको कारणले संस्था दर्ता गर्न नसकिने भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सोको कारण खुलाई त्यस्तो अवस्थामा सुधार गरि विधानको मस्यौदा पेश गर्न पन्ध्र दिनको समय दिनेछ र सो बमोजिम सुधार गरेको विवरण पेश गरेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संस्था दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको विवरण पेश नभएमा त्यस्तो निवेदन स्वतः निष्कृत हुनेछ ।

८. संस्था दर्ताको प्रमाणपत्र : (१) दफा ६ को उपदफा (३) वा दफा ७ को उपदफा (२) बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संस्था दर्ता गर्ने निर्णय गरेमा निवेदकले तोकिए बमोजिमको संस्था दर्ता दस्तूर बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको दस्तूर बुझाएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संस्था दर्ता गरि तोकिएको ढाँचामा संस्था दर्ताको प्रमाणपत्र र निजले प्रमाणित गरेको एक प्रति स्वीकृत विधान निवेदकलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त प्रमाणपत्र देखिने गरि संस्थाको कार्यालयमा राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम प्रमाणपत्र प्राप्त भएमा संस्था स्थापना भएको मानिनेछ र संस्थाले यस ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिम उद्देश्य अनुसारको कार्य गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

९. संस्थाले कानूनी व्यक्तित्व प्राप्त गर्ने : यस ऐन बमोजिम दर्ता भएको संस्था कानूनी व्यक्ति हुनेछ ।

१०. संस्थाको विधान : (१) आफ्नो उद्देश्य सुनिश्चित गरि कार्यान्वयन गर्न, संस्थाको कार्य सम्पादन र आन्तरिक काम, कारबाईलाई संचालन र व्यवस्थापन गर्न प्रत्येक संस्थाको एक विधान हुनेछ ।

(२) विधानमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक संस्था दर्ता भएपछि स्वतः विधान प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।

(३) विधान सदस्यहरुको लागि एक बाध्यात्मक लिखत हुनेछ र यसको पालना गर्नु प्रत्येक सदस्यको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) विधानमा अनुसूची १ मा उल्लिखित विषयहरु समावेश भएको हुनु पर्नेछ ।

११. विधान संशोधन : (१) संस्थाको तत्काल कायम रहेका कूल सदस्य मध्ये साधारण सभाको बैठकमा कम्तिमा दुई तिहाई बहुमतबाट विधानको संशोधन पारित हुन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पारित भएको विधानको संशोधन स्वीकृतिका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पेश भएको संशोधन अध्ययन वा जाँचबुझ गर्दा दफा ७ बमोजिम इन्कार गर्न सकिने प्रकृतिको भएको नदेखिएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले निवेदन प्राप्त भएको सात दिनभित्र संशोधन स्वीकृत भएको लिखित जानकारी सम्बन्धित संस्थालाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम स्वीकृत भएको संशोधन विधानको अभिन्न अंग हुनेछ र स्वीकृत

भएको मितिबाट संशोधित विधान प्रारम्भ हुनेछ ।

१२. संस्थाको नवीकरण : (१) आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ३ महिना भित्र नवीकरण गर्नु पर्ने छ ।

परिच्छेद – ३ संस्थाको सदस्यता तथा संगठनात्मक स्वरूप

१३. सदस्यता : (१) कार्यकारी समितिले विधानको अधीनमा रही कुनै पनि नेपाली नागरिकलाई संस्थाको देहाय बमोजिमको कुनै सदस्यता वितरण गर्न सक्नेछ :

(क) साधारण सदस्यता,

(ख) आजीवन सदस्यता,

(ग) विधानमा व्यवस्था भए बमोजिम अन्य कुनै किसिमको सदस्यता ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको संस्थागत सदस्यले तोकेको प्रतिनिधिले संस्थाको काम, कारबाही र बैठकमा साधारण सदस्य सरह भाग लिन सक्नेछ ।

(३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संस्थाको उद्देश्य पूरा गर्न विशेष योगदान पुर्‍याएको वा पुर्‍याउन सक्ने कुनै नेपाली वा विदेशी विशिष्ट व्यक्तिलाई संस्थाले मानार्थ सदस्यता वितरण गर्न सक्नेछ ।

तर त्यस्तो सदस्यले साधारण सभामा मतदान गर्न वा कार्यकारी समितिको उमेद्वार हुन सक्ने छैन ।

(४) संस्थाले यस दफा बमोजिम वितरण गरेको सदस्यताको विवरण अध्यावधिक राख्नु पर्नेछ ।

(५) सदस्यता वितरण तथा मतदान सम्बन्धी अन्य व्यवस्था विधान बमोजिम हुनेछ ।

१४. कार्यकारी समिति : (१) सदस्यले साधारण सभाबाट आफू मध्येबाट विधानमा व्यवस्था भए बमोजिमका पदाधिकारी तथा सदस्य रहेको कम्तिमा सात जनाको एक कार्यकारी समितिको निर्वाचन गर्ने छन ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा ६ मा व्यवस्था भएको तदर्थ समिति संस्था स्थापना भएपछि स्वतः कार्यकारी समितिमा रुपान्तर हुनेछ र संस्थाको प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभएसम्मका लागि सो हैसियतमा बहाल रहने छ ।

(३) यस ऐन वा विधानमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक संस्थाको तर्फबाट गर्नुपर्ने सम्पूर्ण काम, कारबाई उपदफा (१) बमोजिमको कार्यकारी समितिले गर्नेछ र संस्थाको तर्फबाट भएका काम कारबाई प्रति जवाफदेही हुनेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको कार्यकारी समिति समावेशी प्रकृतिको र त्यसका कम्तिमा एक तिहाई सदस्य महिला हुनु पर्नेछ ।

(५) विधानमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक कार्यकारी समितिका पदाधिकारी र सदस्यको पदावधि निजहरुले पदवहाली गरेको मितिबाट गणना हुने गरि तीन वर्षको हुनेछ ।

(६) संस्थाले कार्यकारी समितिका पदाधिकारी र सदस्य वा त्यसमा भएको हेरफेरको विवरण निर्वाचन वा त्यसरी हेरफेर भएको तीस दिन भित्र नगरपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(७) कुनै एक संस्थाका कार्यकारी समितिका पदाधिकारी र सदस्य समान उद्देश्य भएको अन्य संस्थाको

कार्यकारी समितिको पदाधिकारी र सदस्य रहन सक्ने छैन ।

(१) कार्यकारी समितिको बैठक सम्बन्धी ऐन र कार्यकारी समितिको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार विधान तथा नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

१५. साधारण सभा : (१) प्रत्येक वर्ष कम्तिमा एक पटक संस्थाको साधारण सभा वस्नु पर्नेछ, र त्यस्तो सभालाई वार्षिक साधारण सभा मानिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको साधारण सभामा संस्थाका सदस्यहरु उपस्थित हुन र सभाको बैठकमा सहभागी हुन सक्नेछन्।

(३) वार्षिक साधारण सभा बोलाउने तथा साधारण सभाको ऐन, काम, कर्तव्य र अधिकार यसले सम्पादन गर्ने कामको ऐन तथा त्यस सम्बन्धी अन्य व्यवस्था विधान तथा विनियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

१६. विशेष साधारण सभा : (१) विधानमा व्यवस्था भएको अवस्था र शर्तमा संस्थाको विशेष साधारण सभा बस्न सक्नेछ ।

(२) विशेष साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा त्यसको बैठक सम्बन्धी ऐन विधान तथा विनियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद – ४ संस्थाको कार्य संचालन तथा त्यसको नियमन

१७. संस्थाको कार्यक्षेत्र : (१) संस्थाले कार्य सम्पादन गर्ने भौगोलिक कार्य क्षेत्र विधानमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम भौगोलिक कार्य क्षेत्र उल्लेख गर्दा संस्थाले आफ्नो काम, कारबाई नगरपालिका वा कुनै वडा वा टोल कुन स्तरमा सञ्चालन वा विस्तार गर्ने हो सो कुरा स्पष्ट रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

१८. संस्थाको वर्गीकरण : (१) संस्थाले विधान बमोजिम आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्दा कुन प्रकृतिको संस्थाको हैसियतमा कार्य सम्पादन गर्ने हो सो कुरा विधानमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनका लागि संस्थालाई अन्य कुराको अतिरिक्त देहायका प्रकृतिको रुपमा तोकिए बमोजिम वर्गीकरण गर्नु पर्नेछ :

(क) सचेतना प्रवर्द्धन वा जागरण- युवा कल्चर, बाल कल्चर,

(ख) अधिकारको पैरबी वा प्रवर्द्धन-परामर्श सेवा, कानूनी परामर्श सेवा, महिला सञ्जाल, आमा समुह

(ग) सामाजिक कल्याण वा परोपकार-

(घ) सामाजिक सेवा वा सामाजिक परिचालन,

(ङ) पर्यावरण वा वातावरण संरक्षण,

(च) सामाजिक न्याय, सुशासन,

(छ) सामुदायिक विकास,

(ज) सुशासन, लोकतन्त्र वा लैङ्गिक न्याय तथा समावेशी विकास,

- (झ) उपभोक्ता हित र सरोकार संरक्षण,
- (ञ) अध्ययन वा अनुसन्धान,
- (ट) पेशागत हित प्रवर्द्धन र संरक्षण,
- (ठ) धार्मिक वा साँस्कृतिक प्रवर्द्धन,
- (ड) विकास निर्माणका आयोजना कार्यान्वयन,
- (ढ) उत्पादनलाई प्रवर्द्धन तथा संरक्षण,
- (ण) तोकिए बमोजिमको अन्य प्रकृति ।

(३) संस्थाले आफ्नो विधानमा जुन प्रकृतिको वर्गीकरणमा दर्ता हुँदाका बखत आफूलाई राखेको छ सोही प्रकृतिको उद्देश्यमा सीमित रही आफ्नो उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

१९. संस्थाले गर्न सक्ने काम : (१) संस्थाले आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्न यो ऐन, प्रचलित कानून तथा विधानको अधीनमा रही आवश्यक काम गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) को सर्वमान्यतामा प्रतिकूल नहुने गरि संस्थाले खास गरि देहायका काम गर्न वा गराउन सक्नेछ :

- (क) आफ्ना उद्देश्य कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने,
- (ख) खण्ड (क) बमोजिमको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आवश्यक स्रोत जुटाउने,
- (ग) विधानको अधीनमा रही आफ्नो कार्य क्षेत्र भित्र शाखा कार्यालय खोल्ने र त्यस मार्फत कार्य सम्पादन गर्ने,
- (घ) संस्थाको बजेट तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गर्ने,
- (ङ) आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्नका लागि सदस्यहरूलाई वा स्वयम् सेवकलाई परिचालन गर्ने,
- (च) आफ्नो उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कर्मचारी, कामदार वा सल्लाहकार नियुक्ति गर्ने र निजहरूको पारिश्रमिक, सुविधा र सेवाका शर्त निर्धारण गर्ने,
- (छ) संस्थाको चल वा अचल, भौतिक वा अभौतिक र मूर्त वा अमूर्त सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने,
- (ज) आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्न आवश्यक पर्ने सामाग्री प्रकाशन गर्ने र प्रचार प्रसार गर्ने,
- (झ) खण्ड (ज) बमोजिमका सामाग्री विक्री वितरण गर्ने,
- (ञ) सामाजिक सचेतना र सामाजिक जागरण प्रवर्द्धन गर्ने,
- (ट) कुनै व्यक्ति, संस्था, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहबाट प्राप्त दान, अनुदान वा सहायता स्वीकार गर्ने,
- (ठ) नागरिक संस्कृतिको जगेर्ना र प्रवर्द्धन गर्ने,
- (ड) राष्ट्रिय एकता र सामाजिक सद्भाव प्रवर्द्धन गर्ने,
- (ढ) सामाजिक सेवा र स्वयम्सेवी भावनाको प्रवर्द्धन र विस्तार गर्ने,
- (३) संस्थाले उपदफा (२) को खण्ड (च) बमोजिम कर्मचारी नियुक्ति गर्दा खुला प्रतिस्पर्धाबाट गर्नु पर्नेछ ।

तर कुनै खास काम गर्न एक वर्षभन्दा कम अवधिका लागि नियुक्त गर्दा खुला प्रतिस्पर्धा गराउनु पर्ने छैन ।

२१. संस्थाले गर्न नहुने र गर्न नसक्ने काम : (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संस्थाले देहायको कुनै काम गर्न वा गराउन हुँदैन :

- (क) नेपालको सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रियता वा स्वाधीनतामा खलल पार्ने,
- (ख) मुलुकको विरुद्ध जासुसी गर्ने वा गराउने,
- (ग) संस्थाको जानकारीमा आएको राष्ट्रिय गोपनीयता भङ्ग गर्ने,
- (घ) नेपालको सुरक्षामा आँच पुर्याउने गरि कुनै विदेशी राज्य, सङ्गठन वा प्रतिनिधिलाई सहयोग गर्ने,
- (ङ) कानून बमोजिम राज्यद्रोह हुने,
- (च) संघीय इकाईबीचको सुसम्बन्ध खलल पार्ने,
- (छ) जातिय वा साम्प्रदायिक विद्वेष फैलाउने,
- (ज) विभिन्न जात, जाति, धर्म र सम्प्रदायबीचको सुसम्बन्धमा खलल पार्ने,
- (झ) हिंसात्मक कार्य गर्न दुरुत्साहन दिने वा हिंसाको प्रचार प्रसार गर्ने वा गराउने।

(२) उपदफा (१) मा उल्लेख भएको कामका अतिरिक्त संस्थाले देहायका काम गर्न सक्ने छैन :

- (क) सार्वजनिक नैतिकताको प्रतिकूल हुने कुनै काम गर्ने वा गराउने,
- (ख) कुनै व्यापार, व्यवसाय वा पेशा संचालन गर्ने वा मुनाफा कमाउने वा मुनाफा वितरण गर्ने कुनै काम गर्ने वा गराउने,

स्पष्टीकरण : संस्थाले आफ्नो कोषको रकम बैंकमा जम्मा गरेको वा तत्काल संस्थालाई आवश्यक नपर्ने रकम कुनै लगानी गरेको वा यस ऐन बमोजिम सार्वजनिक कल्याणको लागि कुनै परियोजना कार्यान्वयन गरेको कारणबाट प्राप्त गर्ने मनासिव प्रतिफललाई व्यापार वा मुनाफा कमाएको मानिने छैन ।

(ग) दलगत राजनीतिक काम, कारबाई संचालन गर्ने वा कुनै दलको पक्ष वा विपक्षमा प्रचार प्रसार गर्ने वा गराउने,

(घ) उपदफा (१) मा लेखिएकोमा बाहेक प्रचलित कानून प्रतिकूल हुने अन्य कुनै काम गर्ने वा गराउने ।

(३) उपदफा (२) को खण्ड (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कानून बमोजिम लघुवित्त कार्यक्रम संचालन गर्न अधिकारप्राप्त अधिकारीबाट अनुमति प्राप्त संस्थालाई त्यस्तो कार्यक्रम संचालन गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(४) संस्थाले वा संस्थाको तर्फबाट उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको कुनै काम गरेको भएमा त्यस्तो काम जुन व्यक्तिले गरेको हो सोही व्यक्ति र त्यस्तो व्यक्ति पहिचान हुन नसकेमा सम्बन्धित संस्थाको कार्यकारी समितिका पदाधिकारी जिम्मेवार रहने छन्।

(५) उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको कुनै काम संस्था भित्र वा संस्थाका पदाधिकारी वा कर्मचारीले गरेको कुरा संस्थालाई जानकारी भए पछि सम्बन्धित संस्थाले त्यस्तो कामको सम्बन्धमा अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई जानकारी गराई सम्बन्धित पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई कारबाई गरेको रहेछ भने त्यस्तो काम सम्बन्धित संस्थाले गरेको मानिने छैन ।

२२. वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने :- (१) संस्थाले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र अधिल्लो आर्थिक वर्षमा त्यस्तो संस्थाले सञ्चालन गरेको काम, कारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन नगरपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदनमा अन्य कुराको अतिरिक्त देहायको विवरण उल्लेख वा संलग्न गर्नु पर्नेछ :

- (क) संस्थाले संचालन गरेको कार्यक्रम वा परियोजनाको विवरण,
- (ख) खण्ड (क) बमोजिमको कार्यक्रम वा परियोजना सञ्चालन गर्दा लागेको रकम तथा त्यसको स्रोत,
- (ग) खण्ड (क) बमोजिमको कार्यक्रम वा परियोजनाको सञ्चालनबाट प्राप्त लाभ, लाभग्राहीको विवरण,
- (घ) संस्थामा संलग्न कर्मचारी र कामदार,
- (ङ) संस्थाको आर्थिक प्रतिवेदन,
- (च) अन्य आवश्यक विवरण ।

परिच्छेद-६ आर्थिक सहयोग सम्बन्धी व्यवस्था

२८. आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न अनुमति प्राप्त गर्नु पर्ने : (१) कुनै कार्यक्रम संचालन वा परियोजना कार्यान्वयन गर्न विदेशी सरकार वा निकाय, अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरसरकारी संस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाबाट वस्तुगत, प्राविधिक, आर्थिक वा अन्य कुनै सहयोग वा अनुदान प्राप्त गर्न चाहने संस्थाले देहायको विवरण खुलाई स्वीकृतिको लागि नगरपालिका समक्ष तोकिएको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ :

- (क) संस्थाको दर्ता मिति र त्यसको संक्षिप्त विवरण,
- (ख) संस्थाका मुख्य उद्देश्यहरू,
- (ग) संचालन गर्न वा कार्यान्वयन गर्न प्रस्ताव गरिएको कार्यक्रम वा परियोजना,
- (घ) कार्यक्रम संचालन वा परियोजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक हुने रकम ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सम्बन्धित सरोकारवाला पक्षसँग समन्वय गरि निवेदन प्राप्त भएको पैतीस दिन भित्र स्वीकृति दिनु पर्ने मनासिव देखिएमा स्वीकृति प्रदान गर्नेछ ।

३०. प्रयोजन बमोजिम रकम खर्च गर्नु पर्ने : (१) संस्थाले जुन प्रयोजनका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, विदेशी सरकार वा नेपाल स्थित विदेशी नियोग, अन्तर्राष्ट्रिय वित्तिय संस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाबाट रकम प्राप्त गरेको हो सोही प्रयोजनको लागि खर्च गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खर्च गरेको विवरणको एक प्रति प्रतिवेदन नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद – ७ दर्ता अधीकारीको त्यसको काम, कर्तव्य र अधिकार

३१. दर्ता गर्ने अधिकारी : (१) नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी दर्ता अधिकारी रहनेछ ।।

३२. दर्ता अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार : यस ऐनमा अन्यत्र लेखिएका काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त दर्ता अधिकारीको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) संस्थाको संचालन, नियमन र व्यवस्थापनलाई सहजीकरण गर्ने,
- (ख) संस्थाको संचालन र व्यवस्थापनका सम्बन्धमा समन्वय गर्न सहयोग गर्ने,
- (घ) सामाजिक संस्थाको दर्ता, संचालन, नियमन र व्यवस्थापनका सम्बन्धमा समय समयमा गर्नुपर्ने नीतिगत, संस्थागत र कानूनी सुधारका सम्बन्धमा नगर कार्यपालिकामा सुझाव दिने,
- (ङ) कार्यक्रम संचालन, परियोजना कार्यक्रम वा कार्यक्षेत्रका सम्बन्धमा संस्थाबीच विवाद उत्पन्न भएमा त्यसको मेलमिलाप गराउने वा मध्यस्थको रूपमा विवाद समाधान गर्ने,
- (च) तोकिए बमोजिमको अन्य कार्य गर्ने वा गराउने ।

(२) दर्ता गर्ने अधिकारीले आफूले सम्पादन गरेका काम, कारबाईको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ४ महिना भित्र नगरकार्यपालिका समक्ष पेश गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको प्रतिवेदनमा अन्य कुराको अतिरिक्त देहायको विवरण उल्लेख गर्नु पर्नेछ :

- (क) दर्ता भई संचालनमा रहेको कूल संस्थाको विवरण,
- (ख) नगरपालिकाको क्षेत्र भित्रका सेवा प्रदायक अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरु
- (ग) खण्ड (क) र (ख) बमोजिमका संस्थामा संलग्न मानव स्रोतको विवरण,
- (घ) खण्ड (क) र (ख) बमोजिमका संस्थाको कुल वित्तिय कारोबारको विवरण,
- (ङ) संस्थाको नियमन गर्न गरेका अन्य काम, कारबाईको विवरण,
- (च) प्रतिवेदनले समेटेको आर्थिक वर्षभित्र निलम्बन वा खारेज गरिएका संस्थाको विवरण,
- (ज) अन्य आवश्यक विवरण ।

३४. निर्देशन दिन सक्ने : (१) दर्ता अधिकारीले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको विनियमावलीको अधीनमा रही आफूले दर्ता गरेका संस्थाको काम, कारबाईलाई अझ बढी मर्यादित, पारदर्शी, समाजसेवी वा कल्याणकारी बनाई यसको दीगोपनलाई सुनिश्चित गर्न समय समयमा लिखित निर्देशन दिन सक्नेछ ।

३६. आचार संहिता : (१) कार्यकारी समितिले सम्बन्धित संस्थाको प्रकृति अनुसार कार्यकारी समितिका पदाधिकारी वा सदस्यले पालना गर्नु पर्ने आचार संहिता बनाई लागू गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको आचार संहिता पालना गर्नु सम्बन्धित पदाधिकारी वा सदस्य वा संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) दर्ता अधिकारीले समय समयमा संस्था, कार्यकारी समितिका पदाधिकारी वा सदस्यले उपदफा (१) बमोजिमको आचार संहिता पालना गरे वा नगरेको अनुगमन गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

३७. अनुगमन गर्ने : (१) दर्ता अधिकारीले यस ऐन बमोजिम संस्था संचालन भए वा नभएको आफै वा कुनै विशेषज्ञ नियुक्ति गरि अनुगमन गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुगमन गर्दा वा गराउँदा अनुगमन गर्ने अधिकारीले सम्बन्धित संस्थाबाट आवश्यक कागजात र विवरण माग गर्न सक्नेछ र त्यस्तो कागजात वा विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

परिच्छेद – ९ संस्थाको कोष, लेखा, लेखापरीक्षण तथा सम्पत्तिको व्यवस्थापन

४३. **संस्थाको कोष :** (१) आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्नका लागि आवश्यक कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गर्न वा काम कारबाई गर्न वा गराउन संस्थाको एक छुट्टै कोष हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका कोषमा देहायका रकम जम्मा हुनेछन्:

(क) सदस्यता शुल्क वा सदस्यता नवीकरण शुल्क वापत प्राप्त रकम,

(ख) संस्थाले उत्पादन गरेका कुनै प्रकाशनको विक्रीबाट प्राप्त रकम,

(ग) संस्थालाई तत्काल आवश्यक नभएको रकम लगानीबाट प्राप्त प्रतिफल वापतको रकम,

(घ) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह वा अन्य कुनै सरकारी संस्थाबाट कुनै किसिमले प्राप्त गरेको रकम,

(ङ) कुनै कम्पनी वा संगठित संस्थाबाट संगठित सामाजिक जिम्मेवारी (कर्पोरेट रिस्पन्सीबिलिटी) अन्तरगत खर्च गर्न प्राप्त हुन सक्ने रकम,

(च) विदेशी व्यक्ति वा संस्था वा विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय निकायबाट प्राप्त रकम,

(छ) कुनै ब्यक्ति वा संस्थाबाट अन्य कुनै किसिमबाट प्राप्त रकम ।

(४) संस्थाले उपदफा (३) बमोजिमको रकम प्राप्त गर्दा बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत रकम हस्तान्तरण गरि प्राप्त गर्नु पर्नेछ ।

४४. **कोषको खाता संचालन :** (१) संस्थाले दफा ४३ को उपदफा (१) बमोजिमको रकम कुनै बैंकमा खाता खोली जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको खाता विधानमा व्यवस्था भए बमोजिम वा कार्यकारी समितिको निर्णय बमोजिम त्यस्तो समितिका कम्तिमा दुई जना पदाधिकारीको संयुक्त दस्तखतबाट संचालन गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम रकम जम्मा गरि प्राप्त गरेको प्रतिफललाई मुनाफा प्राप्त गरेको मानिने छैन ।

४५. **संस्थाको लेखा :** (१) संस्थाले आफ्नो आर्थिक कारोबारको विवरण पारदर्शी ढङ्गबाट कायम राख्न आवश्यक खाता, वही र सेस्ता राख्नु पर्नेछ र त्यस्तो खाता विद्युतीय माध्यम वा स्वरूपमा पनि राख्न सकिनेछ ।

(२) कार्यकारी समितिले उपदफा (१) बमोजिमका खाता, बही र सेस्ताको विवरण कम्तिमा पन्ध्र दिनको अवधि भित्र सदस्यहरूले हेर्न पाउने गरि प्रत्येक आर्थिक वर्षका लागि समय निर्धारण गरि सदस्यहरूलाई सूचना गर्नु पर्नेछ ।

(३) संस्थाको रकम हिनामिना भएको कुनै उजुरी परेमा दर्ता गर्ने अधिकारी लाई कुनै पनि बखत संस्थाको

लेखा, खाता, बही, श्रेस्ता निरीक्षण गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

४६. लेखापरीक्षण : (१) संस्थाको साधारण सभाबाट नियुक्त लेखा परीक्षकले दफा ४५ बमोजिम राखेको लेखाको लेखापरीक्षण गर्नु पर्नेछ र प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले २ महिना भित्र दफा २२ बमोजिम पेश गर्ने प्रतिवेदनमा लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवधि भित्र कुनै संस्थाले लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश नगरेको उजुरी प्राप्त भएमा वा संस्थाको रकम वा सम्पत्ति हिनामिना भएको कुनै उजुरी परेको कुनै स्रोतबाट जानकारी प्राप्त भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत त्यस्तो संस्थाको लेखाको लेखापरीक्षण गराउन सक्नेछ र त्यसरी लेखा परीक्षण गर्ने लेखापरीक्षकले नगरपालिका र सम्बन्धित कार्यकारी समितिलाई प्रतिवेदन बुझाउनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम लेखापरीक्षण गराउँदा लागेको खर्च सम्बन्धित संस्थाले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

४७. सम्पत्तिको व्यवस्थापन (१) संस्थाले आफ्नो चल, अचल, भौतिक, अभौतिक वा मूर्त वा अमूर्त सम्पत्तिको विवरण सहितको लगत अद्यावधिक रूपमा राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको लगत सदस्यको निरीक्षणको लागि प्रत्येक वर्ष कम्तिमा पन्ध्र दिनको सूचना दिई कम्तिमा पन्ध्र दिनको लागि खुला गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको लगत कार्यकारी समितिको प्रतिवेदन सहित वार्षिक साधारण सभामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद – ११ निलम्बन तथा विघटन

५१. संस्था वा पदाधिकारीको निलम्बन : (१) देहायको अवस्थामा देहायको अवधिका लागि कुनै संस्था स्वतः निलम्बन भएको मानिनेछ :

(क) कुनै संस्थाले दफा १२ बमोजिम संस्था नवीकरण गराएमा नवीकरण गराउनु पर्ने अन्तिम म्याद समाप्त भएको मितिले १ वर्ष अवधिसम्म,

(ख) कुनै संस्थाले दफा २२ बमोजिम पेश गर्नु पर्ने वार्षिक प्रतिवेदन पेश नगरेमा त्यस्तो प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने अन्तिम म्याद समाप्त भएको मितिले सोही आर्थिक वर्षको अन्तिम दिनसम्मको अवधिमा नबढाई त्यस्तो प्रतिवेदन पेश नगरेसम्म ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अवस्था उत्पन्न भई संस्था निलम्बन भएमा दर्ता अधिकारीले सम्बन्धित संस्थालाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम निलम्बन भएको संस्थाले निलम्बनको अवधिभित्र नवीकरण गराएमा वा वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेमा नवीकरण गराएको वा प्रतिवेदन पेश गरेको मितिबाट स्वतः निलम्बन अन्त्य हुनेछ ।

५२. संस्थाको विघटन तथा खारेजी : (१) विधान बमोजिम साधारण सभाबाट संस्थाको उद्देश्य पुरा गर्न नसकि संस्था विघटन गर्नु पर्ने भएमा संस्थाको दायित्व फरफारक गरेको विवरण सहित विघटन गर्ने प्रस्ताव पारित गरि कार्यकारी समितिले दर्ता गर्ने अधिकारी समक्ष निवेदन दिएमा,

(२) यस ऐन वा विधान बमोजिम लगातार ३ पटक संस्था निलम्बन परेमा त्यस्तो संस्थालाई दर्ता गर्ने अधिकारीले संस्था खारेजी गरि दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद – १२ विविध

५७. सहकार्य गर्न सकिने : (१) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहले अख्तियार गरेको नीति, कार्यक्रम वा कानूनको सम्बन्धमा सामाजिक जनचेतना प्रवर्द्धन गर्न वा समाजसेवा तथा सामुदायिक सेवामा उत्प्रेरण गर्न त्यस्तो सरकार वा तहले संस्थासँग सहकार्य वा सार्वजनिक-निजी-साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गरिने सहकार्य वा सार्वजनिक-निजी-साझेदारीको प्रारूप तथा संस्था छनौट सम्बन्धी ऐन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

६१. नियम बनाउने : यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाले आवश्यक मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।

६२. खास प्रकृतिको संस्थाको दर्ता तथा संचालन : कुनै खास संस्था वा खास किसिमको संस्थाको दर्ता, संचालन वा नियमनका सम्बन्धमा प्रचलित कानूनमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा यस ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो संस्थाको दर्ता, संचालन वा नियमनका सम्बन्धमा सोही कानून बमोजिम हुनेछ ।

६३. खारेजी र बचाऊ : (१) देहायका ऐन खारेज गरिएको छ :

(क) घोडाघोडी नगरपालिकाको संघ संस्था दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी ऐन-२०७६

(२) उपदफा (१) बमोजिमका ऐन बमोजिम भए गरेका काम कारबाई यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसुची १
दफा (८) सँग सम्बन्धित
घोडाघोडी नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
सुखड,कैलाली
सूदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

संस्था दर्ता-प्रमाणपत्र

द. नं.

मिति:

श्री.....

.....

घोडाघोडी नगरपालिकाको “सामाजिक संघ संस्था दर्ता तथा सञ्चालन ऐन, २०८१ को दफा ८ बमोजिम यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ । प्रचलित कानूनको परिधिमा रही सार्वजनिक हितमा आफ्ना गतिविधिहरु संचालन गर्नु हुन नगरपालिकाको कार्यालय हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

संस्थाको नाम	
संस्थाको ठेगाना	
कार्य क्षेत्र	

प्रमाणपत्र जारी गर्नेको

सही :

नाम :

पद :

अनुसूची २

संस्थाको विधानमा रहनु पर्ने विषयहरू :

1. प्रस्तावना,
2. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :-
3. परिभाषा :-
4. संस्थाको ठेगाना र कार्य क्षेत्र:
5. संस्थाको छाप र चिन्ह :-
6. संस्थाको उद्देश्य :-
7. संस्थाको उद्देश्य प्राप्त गर्न गरिने कामहरू :-
8. संस्था संचालन गर्न गरिएका प्रतिबद्धताहरू:
9. सदस्यताको वर्गीकरण :-
10. सदस्यता प्राप्तिको लागि आवश्यक योग्यता :-
11. सदस्यता समाप्ति:-
12. सदस्यता शुल्क :-
13. सदस्यता प्रदान गर्ने विधि :-
14. सदस्य अभिलेख पुस्तिका:-
15. साधारण सभाको गठन:-
16. साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार:-
17. कार्य समितिको गठन :-
18. कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :-
19. पद त्याग गर्न सक्ने :-
20. अन्य समितिहरू :-
21. पदाधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार :-
22. संस्थाको कोष :-
23. खाता संचालन :-
24. कोषको रकम खर्च गर्ने तरिका:-
25. संस्थाको लेखा र लेखा परीक्षण :-

26. निर्वाचन सम्बन्धी व्यवस्था:-
27. उम्मेदवार हुने योग्यता :-
28. विधान संशोधन :-
29. नियम बनाउन सक्ने :-
30. संस्था विघटन :-
31. व्याख्या :-
32. निर्देशनको पालना :-
33. तर्दथ समितिको काम, कर्तव्य :-
34. नाम नामेसी :-

अनुसूची ३

संस्था दर्ता किताब:

[illegible]